

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Július' 15dikén, 1823.

Spanyol Ország.

A' Júl. elsőjén költ Moniteur következendő tábori tudósításokat közöl:

Napi-jelentés.

Ő kir. Hercegsége éppen most ve felőle tudósítást, hogy a' Gróf Bordesoult Előljáró serege Jún. 18d. Utrerában volt, ő maga pedig Jún. 21d. érkezett meg ugyan oda. Ezen seregelmek és a' Gróf Bourmontéinak gyorsaságok, megakadályoztatá Lopez-Bannost azon planumának végrehajtásában, melyet Sevillellába érkezéttel, 3 — 4000 ember segítségével kívánt teljesíteni, hogy i. i. Villacampával egyesülvén Cadixba menjen. Ezen planumnak következőzésében, a' Villacampa Lovassága már meg is érkezett Utrerába, midőn Előljáró-csapatunk a' város előtt megjelent; de a' mellyet látván, újra visszament Rondába az ellenség, 's csak nem minden seregei odahagyva, 's többnyire a' Gróf Bordesoult embereihez jöttek által. Lopez-Bannos Jún. 18d. reggel egyszersmind Sevillellából is kitakarodott, 's Huebla felé indult, a' hol hajókra szalván Cadixba igyekezett. Tudósítatván azonban ezen mozgása felől Gróf Bourmont, más nap Szan-Lucar-la Mayosba küldé előre Előljáró-csapatját Gen. Lauriston' vezérlése alatt, aki is beérvén az említett helyen az ellenség utóseregét, közüle 350et elfogott egy Brigadás Generálissal és 22 Tiszttel együtt, 's elvett 400 lovat, 2 zászlót és 40 szekeret. Gen. Lauriston két mért-

földnél tovább úzé az ellenséget, 's lehet gondolni, hogy ha annyira fáradtak nem lettek volna lovaink, mellyek az nap már nyolcz spanyol mértföldet mentek, még nagyobb lett volna az ellenség' vesztesége. (Itten következnék a' Tisztek' magasztalásai.) Részünkről csupán néhány ember kapott sebet, de a' mellyek közül egy sem veszedelmes.

Gen. Vallin, ki azonközben egyesült Gen. Lauristonnal, tovább úzé az ellenséget, 's azt jelenté az utóbb nevezett Generálisnak Jún. 23d. hogy a' Lopez-Bannos Lovassága a' hogyok közé vette magát a' Bajadozba juthatás végett, 's csapatjának maradványait reményli hogy semmivé teheti, minckelőte Hueblába érkezhetnének. Gen. Bourmont úgy gondolkodott, hogy seregeit néhány napig pihenteti Sevillellában, 's elvárja ottan a' Gen. Vallin munkalódásainak foganatját; azután Gróf Bordesoultal egyesül, a' ki nek előcsapatja Jún. 21d. Xerezben volt; maga Jún. 23d. megérkezhetett Cadix alá.

Minden tudósítások oda mutatnak, hogy Cadixban valamint Leon szigetében is kevés az élelem, és hogy a' partos Armadának valami 7 — 8000 emberből álló oda futamodott maradványai között nagy zavarodás van, 's végre hogy a' védelmezésre nézve semmi rendelések sincsenek.

Midőn Lopez-Bannos Sevilla alatt megjelent, próbát tettek ellene a' lakosok, de a' Generálisnak elég seregei 's ágyúji lévén, erővel bement; melly alkalmatossággal mind két részről hullot-

tak-el és sebesítették-meg egynehányan. Lopez-Bannos nagy Contributiót vetett a' városra, hanem kevés lévén az ideje, csupán 200,000 Frankot vihett-el, 's egy jó csomó köntöst és lábbelit, mint a' mellyekre seregeinek nagy szükségek volt.

Gróf Bordesoult jelenti Ő kir. Hercegségének, hogy a' hol csak keresztültment, mindenütt egyforma elragadtatását tapasztalá a' spanyol népnek; hogy a' Ronda hegyei között lakók, Deputatiót küldöttek hozzá, jelentvén, hogy a' királyi tekintet részéről minden késedelem nélkül megismertetik; végre hogy a' lakosok magok is fegyverre kapnak mindenfelé, hogy az ellenséges czimborásokat visszszaverhessék.

Ballesteros három Bataliont küldött Alicantéba, 's többi seregeivel maga Murcia-ba ment. Második Armada-testünk az ő üzésében foglalatoskodik.

Hercege Hohenlohe azt írja Ő királyi Hercegségének, hogy a' Sz. Sebestyáni őrizet-sereg Jún. 19d. reggeli négy óraker, igen keményen tüzelt minden Batteriajiból, 's azt lehetett gondolnunk, hogy arkolásainkat akarja lerontani 's azt várja, hogy majd réndeink zavarba jöjjenek, a' mikor oszlán teljes erővel kirohan; melly végre az ellenséges csapatok már hadi rendben is állanak. Seregeink nyugalmas magok tartásának az leve azonban a' foganatja, hogy az ellenség megelégedett a' Márton Külső-városára való két órai tüzeléssel, hol az 5d. és 17d. Linea-regementek válogatott két Compániáji nagy bátorságoknak adak jelét. Részünkéről egyetlenegy ember sem esett-el, öten azonban, kik között van egy Tiszt is, sebet kaptak. (Következnek a' Tiszteknél és közembereknek magasztalásai, 's különösen dicsértetnek a' sebesek, kik sebes tagjaiknak elvágatása közben is azt kiáltozak: Éljen a' Király!

A' Madriti Fő Hadiszálláson Jún. 25 l. 1823.

Gróf Guilleminot, Major-Generális.

A' spanyol Fő-nemesség' Deputatiója, mellynek Elölülője Hercege Szan Fernando, megértvén az Ő Felségén Sevilla-ban elkövetett dolgokat, tüstént meghívott minden rendű Fő-nemeseket egy közönséges Juntának tartatása végett, mellyet Hercege Szan Fernando nyitott meg egy beszéddel; ezután következtek a' határozások, mellyek a' következőkben közöltettek a' royalista Regenség' Praesidensével:

„Mély fájdalommal értette a' spanyol Fő-nemesség, szeretett Királyának személyén, a' szent Ferdinánd Királytisztelet hamvainál, elkövetett borzasztó dolgokat; 's ezen Fő-nemességnek, mellyet mind a' mult mind a' jelenvaló időkben Fejedelmeihez vonzó hűsége és szeretete bélyegezett mindenkor, mostan is oda megyen ki minden óhajtása, hogy az említett gonoszságot, ha mindjárt vérevel is eltörölhesse.“

„Illy nemes érzésektől lelkesítettvén, 's a' régi bölcs törvények' következésében, mellyek az efféle istentelenséget előve elláták, ezeknek bétöltése a' mi kötelességünk, 's nekünk kell elsőknél lennünk azok között, kik Királyokat és Urokat, életek' feláldozásával is védelmezni készek; azért is a' spanyol Fő-nemesek elhatározzák, hogy ezen nemes czélnak végrehajtása végett, mind azon javaikat odaadják, mellyeket a' sorstól vettek.“

„Parancsoljon erre nézve a' Regenség javainknak maradványaival. Óhajtjuk hogy a' Regenséget hasonló kívánság lelkesítse, a' midőn majd minden jó és igaz Spanyol, Királya' védelmére fog sietni, vagy e' nemes szándék körül dicsőséggel meghalni.“

Madrid, Jún. 20d. 1823.

(Következnek 46 spanyol Fő-nemesek' aláírásai.)

Nem hivatalos részében következő, Madridban Jún. 25d. költ levelet közül a' Moniteur:

„Cadixi tudósításaink f. h. 20dikáig terjednek. A' Cortesek Jún. 18d. egybe gyűltek 110-en, 's minthogy ez a' szám elegendő a' tanácskozássokra nézve, az ülés folytatottatott.“

„A' Cortesek elsőben is azt nyilatkoztatták ki, hogy az általok kinevezett constitutiós Regenség nagyon érdemessé tévé magát a' Hazá körül. Elfogadák továbbá a' Cadixi Városi-tanács' szerencsehívánásait, 's egy több Tagok által készített javallatot, — mellynek tárgya, az Igazgatáshoz az iránt intéztetett kérelem, hogy mutatna módokat, mellyeknél fogva kilehetne szabadítani a' Hazát a' jelenvaló iszonyú veszedelmekből — egy különös Biztosság elébe utasítottak.“

„Végre, az egészséget tárgyazó rendelkezésekkel foglalatoskodának a' Cortesek; 's kinyilatkoztatták azt is, hogy meggondolván a' Hazának szorongató veszedelmét eljött az ideje, hogy a' Consitutió-nak 808d. cikkelye munkába vétessék, 's ennél fogva a' törvénytévő Biztossághoz küldöttek, hogy tüstént közölne egy afféle törvényjavallatot, melly szerint a' hazá zárlás' és összeesküvés' megvizsgálása körül való minden formálítások maradá-nának-el.“

„Jún. 18d. a' királyi família a' Vámszedő-tisztség' épületébe szállítatott, mint a' mellyet számára lakásul elkészítének.“

„Hadi-Miniszter Sancho Salvador, egy borotvával megmetszé a' gégejét. Egy hátrahagyott írásban azt nyilatkoztatta ki, hogy nem tudja elviselni azon szerencsétlenségeket, mellyeknek tanúji vala, 's azon meggyőződéssel végzi-el

életét, hogy gonoszságot soha sem követett-el.“

„A' Cadixi Ujságok, mellyekből jelenvaló tudósítások merítették, a' legizetlenebb meséket foglalják magokban azon dolgokról mellyek mostanában Madridban 's egész Spanyol Országban történnek. Ellenben magános-leveleink azt tartják, hogy Leon szigete éppen nincsen védelmezési állapotban, 's a' Cadixi 5000 ember őrizet, nem soká állhat el-lent, és hogy a' szökevények zavarodás-ban vannak 's kétségbeeséssel küszdenek.“

„Sevillában sok hivata viselők, Státés-tanácsosok, Generálisok és Katonatisztek maradtak hátra, a' kik ajánlák szolgálatajokat Gen. Bourmontnak. A' mint mondják, Gen. Palafox is közöttök van.“

„Így omlik-egybe mindenfelől a' pártos alkotmány, 's rövid időn az utolsó oszlopokra is kerül majd a' sor. A' Cadixba menetel, csupán néhány nappal késlelteti a' dolognak csalhatatlan kifejtődését.“

A' miniszteri Ujság-levelek azt mondják, hogy Mina Leridának vette magát, és hogy Marschal Moncey, minekutána segítsége megérkezett volna, Barcelona alá megy osztályával 's Júl. 6, vagy 7d. a' nevezett várost körülkeríti.

A' Constitutionnel jelenti Perpignanból Jún. 23d. hogy oda számos osztályokban érkezének Veteránusok, 's még ezt fűzi jelentéséhez, hogy Barcelonai tudósítások szerint, a' volt Miniszter San Miguelt egy ánglus hajó vivé oda, hol ő egy hadi Commandót szándékozik által-venni.

Júl. 4d. ismét ezen napi-jelentést kö-zől a' Moniteur Madridból Jún. 27diké-ről: Ő kir. Herczagsége ezen nyomon ve-vé a' következő tudósításokat: „Azon fényes viadalnak következésében, melly-ben Jún. 19d. St. Lucar-la-Mayornál,

a' Gr. Bourmont előljáró - seregei győzedelmeskedtek, a' Gen. St. Mars Dragonyos-Brigádája állott ezen csapat elébe, 's Jún. 20d. egész nap legnagyobb ügyességgel űzte az ellenséget, Huebla és Szan-Juan del Puerto felé, mint a' melly helyekről az elakart evezni. Ezen útjában sokat elfogott a' Brigada az ellenség közül, 's számos bútorokat teve magáéva, és a' lakosok által mindenütt a' legjobb módon fogadtatott."

„Más nap a' Brigada az ellenséges Lovasságot vette űzőbe, melly Trigueroson keresztül vonult-hátra, de ezt bé nem érheté, valamint a' Gyalogság' maradványait sem, mellyek nagyon előrehaladtak, 's Hueblánál a' Lovassággal együtt hajóra szállottak."

„Oberster d' Hautefeuille a' 7d. és 9d. Regementekből magához vevén 200 embert, St. Juan-del-Puertóba ment, a' hova küldé ágyúit az ellenség, és éppen akkor érkezett-meg oda, mikor hajókra rakattak. Az ágyúk' őrzésére rendelt seregek tüzét ládikokra haptak, 's így 11 különböző nagyságú ágyú, számos puskaporos-szekér 's 4 tábori kovácsműhely a' nevezett Oberster' kezére jutott. A' hajók a' már rajtok lévő ágyúkkal, és ágyú-hordó-szekerekkel azon igyekeztek, hogy eltávozhassanak; de Dragonyos-tisztjeink egy ágyút és egy mosarat felkészítvén, olly derekasan tüzelének rájok, hogy a' már felrakott 9 ágyút is kiadni kéntelenítették. (Következik a' Tisztek' és közemberek' magasztalása)."

„Gen. Lopez-Bannos, kinek seregei minduntalan kerülék Előljáró-seregünket, maga személyében nagy hirtelenséggel elevezett 's a' t." — Gróf Guilleminot.

Portugallia.

A' Journal des Debats a' következőket közli Júl. 3d. ezen feljúlírás alatt: Portugalliai tudósítások:

„Ma reggel vett Portugalliai leveleink és Ujságaink Jún. 12dikéig terjednek. Azon történeteknek elbeszélésén kívül, mallyek már a' Publicum előtt tudva vannak, közölnek még ezek afféle meglett dolgokat is, mellyekből Portugallia Históriájának a' jelenvaló emlékezetes epochájára, itéletünk szerint új világosság háramlík."

„A' Cadovali Hercege, ki darab idő olta, Santaremmel álaellenben fekvő, Mage nevű mezei jószágában vonta-meg magát, Május' 29d. olly szín alatt, mint ha az Ūrnapi inneplésekben kívánna részt venni, Villafrancába jött, 's 60 emberből álló Guerilla-csapattal az Infans Hercege' zászlójához állott."

„Gen. Sapulveda, ki ugyan csak Május' 29d. jónak vélé, bátorsága' kedvéért Lisbonából elvonulni, hasonlóképen az Infans Hercegehez csatolá magát, de a' kitől igen hidegen fogadtatott, 's a' seregek' elkeseredésének csaknem áldozatjává leve, a' kir. Hercegneke szemé látára. A' 23d. Regement' Granaterosai ugyan is, leczibálák lováról, lábaikkal taposák, 's mejjének szegzek bajonettjeiket. Sepulveda elájult, minekutána ezen szavakat kinyögheté: „Tehát, Lisbonában is akasztófa van számomra, 's itten is az vár!" Az Infans maga 's az említett Regement Oberstere ragadák-ki a' dühösök' kezei közül Sepulvedát, 's erős kíséret alatt a' Perichei erősségbe küldék, hogy a' katonák' dühétől megmenthessék."

„Ezen Generalisnak esetét, ki a' Contra-revolútióra nézve többet tett, mint akárki is, egyedül azon kedvellenségből lehet kimagyarázni, mellyet az Infánstól 's a' seregektől azzal vont magára, hogy a' Fő-városban kiűtött mozgást, nem azon gyorsasággal hajtotta végre, a' mint ők kívánták. 'S valóban úgy is látszik, hogy Sepulvedának Május' 29d. reggel, az Ūrnapi processió alatt kellett volna a'

Királyt elvinni, 's a' Corteseket szélyt-
osztatni. A' Generális azonban, a' mint
beszéli, a' processio alatt, 's a' meg-
rendelt idő előtt igen kevéssel, öt minu-
tai ajúlásha esett, 's csak estvére kelve
látott hozzá ígéreteinek teljesítéséhez, 's
ahoz a' Praca do Rocio piacán egybe-
sereglett Militziának fegyverből való ki-
vetkeztetésével kezdett; midőn a' nép 's
a' Nemzeti - Gárda. kik előtt a' Generá-
list hazaárulónak festék-le a' Demagógus-
sok, életére törvén, annyira kénszerítet-
ték, hogy szaladásban keresne mene-
déket."

„Jún. 2d. hivatalosan közöltetett a'
diplomaticus Agensekkel, a' megtörtént
igazgatásbeli változás, 's a' Királynak
azon kívánsága, melly szerint a' más Ha-
masságoknak Portugalliával való egybe-
függéseket újra helyre akarja állítani."

„Jún. 4d. az Infans az atyjával ebé-
delt, ki is őtet Ármadájának Fő-vezéré-
vé nevezte. Ez nap estve 64 dühös De-
magógusokkal indúlt el az ánglus posta-
hajó Falmouth felé. A' szökevény Depu-
tátusok azon Urnán kívül, mellyben a'
felejthetetlen Manoel Fernandes Thomas'
hamvai tartatnak, nagy summa pénzt és
800,000 Frankot érő drága-követ vittek-
el magokkal."

„Jún. 5d. tartotta a' Fő-városba me-
netelét a' Király, 's midőn a' kapukhoz
érkezett, az ottan egybegyűlt számos Ka-
tona-tisztek és Nemesek, kifogták szeke-
réből a' lovakat, 's azt utóbbiak magok
vonták a' fő-templomig. A' nép, melly
csalmen az imadásig tisztelé mindenkor
az uralkodó-házat, meglátván most a' Ki-
rályt, a' legszívesebb örömkialtásokra
lakadott. Az innepi köntösbe öltözött Dá-
mák minden ablakokban lobogtaták kesz-
kenőjüket, számtalanszor kiáltván ezen sza-
vakat: Eljen a' Király! Veszsen a' Cor-
tesek Constitútiója! A' fő-templomban
tartott Te Deum után ötven Katona-

tiszt vonta a' Király' szekereát a' Bempos-
ta palotáig, hol, az Országuk egybese-
reglett Nagyjai előtt, a' Király újra kinyi-
lathoztatá, hogy a' törvények szerint fog
uralkodni 's Népeinek Constitutiót ad."

„Jún. 7d. Gen. Rego 's tisztí-társá
Apparicio, kik az éjszaki részeken lévő
két hadi osztályokat vezérlék, letétettek.
Gen. Lieut. Avilez, ki a' Corteseknek
Május' 28d. költ Decretumánál fogva
Commandirozó Generálisnak nevezetett,
megnyerte elbocsáttatását 's azt a' paran-
csolatot vevé, hogy vonná jószágaira
magát."

A' melly levél-csomókat D. Miguel
Infans feltartóztatott, azok között Sir Ro-
bert Wilsonnak is találtatik egy levele,
mellyet Oportóból írt a' Hadi-Miniszter-
nek Mirandának, 's jelenti benne, — fel-
hagyván a' mint látszik plánumával Gali-
ciára nézve — hogy Oportóban van 's
ajánlja szolgálatját a' Portugalliai consti-
tútiós Igazgatásnak, 's kész ő Excja kí-
vánságának engedelmeskedni. Pamplona
Úr (a' mostani Hadi-Miniszter) tüstént
válaszolt az ánglus Radicalisnak, hogy ő
leghivebb Felsőge Igazgatásának ő reá
nézve semmi egyéb kívánsága nincsen,
minthogy az Országból minélelébb men-
ne-el, 's csak ezzel tehet valami szol-
gálatot."

Jún. 8d. a' Gaceta do Lisboa (a' Dia-
rio do Governo nevű Ujság ezen új czi-
mert voré-sel) a' Királynak Jún. 2d. költ
következendő Decretumát közli: „Minck-
utána azon nehéz és szerencsétlen kör-
nyülállások, mellyeknek az 1822 Dec. 4d.
költ Decretum aláírása alkalmatosságá-
val, akaratom ellen engednem kellett,
szerencsésen megszűntek; az említett De-
cretumot ezennel semmivé teszem, 's pa-
rancsolom, hogy a' Királynénak, az én
szereftett és tisztelt Hitvesemnek minden
polgári és political jussai egész teljesé-
gekben újra megadassanak, 's hogy ő

palotában, 's királyi familiában ismét foglalja-el azon helyet, melyet annyi méltósággal töltött-bé. Jelenvaló Decretumoknak végrehajtása az Ország' Belső-Miniszterére bízatik."

„Don Miguel Infansra bízott az az örvendetes követség, hogy Királyné anyjának ezen Decretumot megvigye. Mellynek vétele után Királyné Ő Felsege a' Rinalhaoi mulató-helyre visszatért, a' hol megjelent a' Belső-Miniszter, hogy ezen Fejedelem-aszszonynak parancsolatait teljesítse."

„Jún. 9d. volt Status-tanácsos Ferreira, az ánglus postahajóról egy levelet írt a' Királynak, mellyben a' következő hely jeletetik-ki: „Azon jóság, mellyel Felseged irántam viseltetett, arra birhatott volna, hogy Lisbonában maradjak, hanem a' zürzavarnak idejében, Felsegednek akarata ellen is történhetnek személyes bosszúállásból származó cselekedetek. Ismerem én Felsegednek személyes virtusait, tudom nem idegen az afféle systemától, melly kezes a' polgárság' jussaiért 's távol van a' Despotismustól. Sok okai vannak annak, hogy az 1822diki Constitutio semmivé leve, az emberek gonoszsága ártott a' dolog jóságának. Én, részemről magamnak semmi szemrehányást nem tehetek."

„Jún. 11d. egy Decretum jelent-meg, mellynél fogva, a' Madritban Mártz. 8d. költ szerződésnek 4d. cikkelye eltöröltetik; melly eltörlésnek következésében, a' spanyol seregeknek Portugalliai földre menetelek, és viszont a' Portugalliai seregeknek spanyol földre menetelek tilalmaztatik."

„Jún. 12d. a' Gaceta do Lisboa egy hosszú lajstromát közli azon Katona-tiszteknek, kik a' bémenetel' napján a' Dos-Anjos vártól a' Bemposta palotáig vonták a' Király' szekerét."

Utánírás. A' Cadixban megjelenő

Redactor-Generál czimű Ujságnak Jún. 20d. költ számjában ezt olvashatni: A' Jún. 12dikéig terjedő Lisbonai Ujság-levelek jelentik, hogy a' dolgok' megváltozásának egész Portugalliában semmi akadály nem volt, sőt inkább a' Néptől mindenfelé a' legnagyobb elragadtatással fogadtatott.

A' Journal des Debats, némelly Madriton keresztül jött Lisbonai tudósítasokat közölven, a' többek között így szöll: „A' Lisbonai Városi-tanács Jún. 2d. egy Deputatiót küldött a' Királyhoz, mellyben a' visszajövetelre kérte; a' Király Május' 31d. Proclamatiójára emlékezteté a' tanácsot, 's azt ajánlotta hogy keményen kell bánni a' nyughatatlankodókkal, mint a' kik még Jún. elsőjén is annyira mertek vetemedni, hogy az említett Proclamatiót a' falakról leszaggatták. — A' Városi-tanács' ezen lépését a' mint megtudták a' Lisbonában lévő Miniszterek, még az nap bejelentették azt a' Corteseknek kik is azonnal következően protestáltak 's nyilatkoztatták-ki magokat: „Látván a' Portugallus Nemzetnek Képviselőji, kik rendkívülvő Cortesi ülésben egyesültek, hogy mind a' határozásaitak vegrehajtó hatalomtól, mind a' fegyveres erőttől elhagyattattak, kinyilatkoztatták, hogy kötelelességeknek megfelelniek azúttal lehetetlen; és mivel üléseiknek folytatása által a' Nemzet is minden közhaszon nélkül veszedelemmel fenyegettetethetnék Képviselőjinek személyekben, ezeknél fogva üléseiket félbeszakasztják, mindaddig míg az állandó Deputatio, melly fenmarad munkásságában, vagy pedig a' Cortesi-gyűlés' Elölülője szükségesnek nem tartják ismét egybejöveteleket; protestálnak ezenkívül Küldöjöknek nevekben, az 1822-diki Constitutióban teendő minden változtatások ellen. Költ a' Cortesi-palotában Lisboná-

ban Jún. 2d. 1825. (Kivételknek 61 aláírások) — Jún. 3d. egy atyai hangon szóló új Proclamatiót függesztetett-ki a' Király, mellyel az indulatokat megnyugtatótá."

A' Lisbonai Ujság toldaléka egy Decretumot közöl, melly Gróf Amarantét újra birtokába kelyhezletti mind azon titulusainak és tisztségeinek, mellyektől a' Mártz. 5diki Decretum megfosztotta, még pedig a' mint a' most hozatott Decretum szöll, azon rendkívülvaló munkásságáért, mellyel a' királyi méltóságnak helyreállítatását sikeresen előmozdította.

Egy más hivatalos cikkely szerint a' Király visszavonta azon Decretumát, mellynél fogva a' francia hadi hajók eltiltattak a' Portugalliai kikötőktől, 's azt parancsolja, hogy a' Francia úgy nézettsék, mint akármelly más szövetséges Hatalmasság. Megengedte továbbá Ő Felsége hogy a' ki akar, bátran mehét Brasiába. — A' politicai vélekedéseik miatt elfogatott személyek, visszanyerték szabadságokat. — Egy más Decretum ismét azt parancsolja hogy a' Nemzeti-Gárda tegye-le a' fegyvert, 's a' Militia menjen haza. — Egy harmadik, a' nyomtatás' szabadságát törli-el, 's az Ujságok részére öt Censorból álló Biztosságot nevez.

B é c s.

Ő Felsége, a' két Sicziák' Királya Jún. 14d. reggel elindult innen vissza Nápolyba, 's Salzburgon és Innsbrukon keresztül veszi útját.

Július' 14d. a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus Kötélvező levele 5 pCtmal Conv. P. 80 11/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Soravonásos Költsön 1820-ról C. P.; Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. —; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 f. C. P. —; Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 36 7/8; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czbán. 1 Bank-Actia 922 1/2 for. C. P. Cs. Arany 11 f. 42 xr.

Magyar Ország.

A' Pesti Aszszony-Egyesületnek 1819 November elejével kezdődött, 's most a' Therézia Külső-városban fennálló Szegények Iskolájában, Jún. 19d. közönséges Examen tartatott. — Ezen jótévő Egyesületnek, az emberi nyomorúságok' enyhítését tárgyazó jeles Intézete igen méltó, hogy a' következőkben közönségesen ismertessék: Az említett Iskolába csak árvák és olyan szegény szülék' gyermekei vétetnek-fel, kik sem a' tanításért nem fizethetnek, sem könyveket nem szerezhethetnek, és a' kik kéntelenek gyermekeiket minden ráügyelet és nevelés nélkül az útszákon lézengeni és koldulni engedni. Azon gyermekek, kik magokra hagyatva, rosz és kártékony emberekké nőnének-fel, ezen Iskolában tápláltatnak, ruháztatnak, 's a' vallásra, olvasásra, írásra, számvetésre, a' természet és más, a' közönséges életre mulhatatlanul szükséges tudományokra tanítatnak. Mind ezeken kívül pedig, minden gyermek, különbséle mesterségekben gyakoroltatik, részint arra rendelt Tanítók, részint kézi-mesteremberek által. A' leányok, a' tanulás' órajin kívül, gyapju-kender és len-fonásban, varrásban, tűzésben, kertészkedésben, főzésben, és gazdasz-

szonykodásban foglalatostkodtatnak egy reájok ügyelő személynek felvigyázása alatt. Ezen Intézetnek az a' célja, hogy a' gyermekek munkás, rendes, erkölcsi és csinos élet módjához szokjanak, és a' közönséges életre meglivántató ismereteket megszerezzék.

A' folyó esztendőben itten e' szerint neveltetett gyermekek' száma 66-ra megy. Ezekből egy gyermektelen aszszony egyet örökbe felfogott; három, más helyekre vitetett- el; kettő megholt. Az utolsó próbatétel után kilépett tíz gyermekek pedig, némely emberszerető mesteremberek által szolgálatba, 's mesterség tanulásra vétettek-bé, hogy ott életük pályájára elkészülvén, magokról gondoskodni tanuljanak. Az Examen előtt ezen Iskolából vagy kilépett, vagy más helyekre elvitetett, vagy megholt gyermekek helyébe a' bévétel végett esedező gyermekek közül, bár melly szívesen óhajtott volna is az Intézet, ezen nevezetes jótéteményben minden esedezőket részesíteni, de most csak 23-an vétethettek-fel; mivel ezen Intézet mostani fundusának állapotjához képest, az ottan tartatható gyermekek' száma, alig mehet 100-on feljül.

Ezen szép, köz figyelmet és részvételt érdemlő tanító Intézetben kívül, még más szegényekről is gondoskodik a' Pesti Aszszony-Egyesület, u. m.:

1) Olyanokról, kik kevés segedelem által az elszegényedéstől megmentethetnek. Az ilyenek illendően kiosztogatott pénzel segíttetnek.

2) Olyan elnyomorodott öregekről, a' kik csakugyan erejéhez mérsékelt munkájok által, még a' multhatatlanul szükségeseket megszerezhetik. Az ilyenek segíttetnek az Aszszony-Egyesület'

dolgozó-házában és az Aszszonyi kézművelő lerakó helye által.

3) A' multhatatlanul szükségesek' megszerzésére elégtelenekekről. Az ilyenek kapják segedelmeiket az Aszszony-Egyesület' dolgozó Intézetében, vagy eledelben vagy kész pénzben.

4) Az általjában semmit nem dolgozható és érdemelhető szegényekről. Ezek hónapi vagy heti pénzbeli részvétellel tápláltatnak.

5) Az orvosi segítségre szorúttakról. Ezek az Egyesület' Ispotályában, és a' vakok' gyógyító Intézetében tápláltatnak.

Mind ezeken kívül tételnek különös adakozások is az Egyesület' valóságos és munkálkodó Tagjai által, mellyekkel sok fájdalommal 's nyomorúsággal küszködőknek könnyei töröltetnek-el, és sok eltérhetetlen szenvedések enyhíttetnek, avagy oszlattatnak.

Az Aszszony-Egyesületnek nyomtatásban a' Közönség előtt megjelent több rendbeli számadásai előmutatják azon jótévé adakozásokat, mellyekben az Aszszony-Egyesület résztvett; azoknak haszonra fordításokat; a' fundus' állapotját és a' dolgozó Intézet' készítményeit. A' három utolsó esztendőket magában foglaló, most közelibbről megjelent számadás bizonyítja, a' benne érdeklött számvetel és Inventarium által, hogy csak a' dolgozó Intézet' lerakó helyén 58,818 ft. 51 xr. V. Cz. érő portéka vagyon. Illyen módon a' jelenvaló időben, erejéhez mérsékelt munkálódás által 250 személyek táplálják magokat. Ezen Intézet' kezdésétől fogva, 308 elvénült gyengélkedő személyek mentették-meg életüket a' holdulástól, és éhelhalástól, és 150 szegény gyermekek taníttattak az Aszszony-Egyesület' Iskolájában.